

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Cob/145/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119288750
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Maruščáková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:6119288750.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Slávky Maruščákovvej a členov senátu JUDr. Rastislava Pellu a JUDr. Natálie Štrkolcovej v spore žalobcu: SPP - distribúcia, a.s., so sídlom: Mlynské nivy 44/b, 825 11 Bratislava, IČO: 35 910 739, zastúpený: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36862711 proti žalovanému: A. B. IVEMIX, s miestom podnikania: C. XXX, XXX XX C., IČO: 33 888 507, zastúpený: JUDr. Radoslav Soták, advokát, so sídlom: Nám. slobody 7, 07101 Michalovce, IČO: 35 550 104, o zaplatenie 2.982,67 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 9.3.2020, č.k. 25Cb/81/2019-174 v znení opravného uznesenia zo dňa 11.5.2020 č.k. 25Cb/81/2019-213 a zo dňa 9.10.2020 č.k. 25Cb/81/2019-267 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok č.k. 25Cb/81/2019-174 zo dňa 9.3.2020 v znení opravného uznesenia č.k. 25Cb/81/2019-213 zo dňa 11.5.2020 a č.k. 25Cb/81/2019-267 zo dňa 9.10.2020.

Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

Okresný súd Michalovce (ďalej len „súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 2.982,67 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.982,67 eur od 5.12.2017 do zaplatenia, náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40,00- eur, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100%, o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Opravným uznesením zo dňa 11.5.2020 súd prvej inštancie opravil identifikačné číslo žalovaného v záhlaví rozsudku č.k. 25Cb/81/2019-174, z 9. marca 2020 Okresného súdu Michalovce a to tak, že má správne znieť ... 33 888 507

Opravným uznesením zo dňa 9.10.2020 súd prvej inštancie opravil identifikačné číslo právneho zástupcu žalobcu v záhlaví rozsudku č.k. 25Cb/81/2019-174 z 9. marca 2020 Okresného súdu Michalovce a v opravnom uznesení č.k. 25Cb/81/2019-213, z 11. mája.2020 Okresného súdu Michalovce a to tak, že má byť: IČO: 36 862 711.

Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie 2.982,67 eur s prísl., ktorú žalobu odôvodnil skutočnosťou, že na odbornom mieste žalovanej Iľňačovce 75 v období od 5.3.2017 do 24.10.2017 dochádzalo k odberu zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené

zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Škoda, ktorá žalobcovi vznikla, bola vyčíslená v súlade s vyhláškou Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z.z. a bola žalovanej vyúčtovaná faktúrou č. 9000272067 zo dňa 20.11.2017, splatnou dňa 4.12.2017.

Žalovaná žiadala žalobu zamietnuť argumentujúc, že k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii nedošlo, nebola zo strany žalobcu písomne informovaná o výmene meradla, ani sa jeho výmeny nezúčastnila (rovnako ako jej manžel). Žalobca tak zavinil stav, že nevie preukázať stav krytu meradla pri jeho výmene a k poškodeniu krytu muselo dôjsť neodborným postupom zamestnancov žalobcu pri výmene meradla. V ďalšom argumentovala, že nie akékoľvek poškodenie krytu plynomera je možné považovať za porušenie zabezpečenia meradla. Tvrdila, že v prípade neoprávneného odberu plynu je odberateľ povinný nahradiť škodu, ak vznikla, teda je potrebné preukázať, že neoprávneným odberom došlo k vzniku reálnej škody. Pokiaľ by aj k škode došlo (čo popiera), tak pri stanovení jej výšky nie je možné vychádzať z vyhlášky č. 155/2005 Z.z., ale z obchodných podmienok, preto sa výška škody určí buď podľa typového diagramu dodávky v zmysle platného prevádzkového poriadku alebo podľa odberu rovnakého obdobia predchádzajúceho roka s prihliadnutím na prípadné zmeny v počte a príkone spotrebičov.

Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil následovný skutkový stav:

dňa 8.6.2009 bola vykonaná montáž meradla s výrobným číslom 6571157 (zistené z montážneho listu meradla);

dňa 24.10.2017 bola vykonaná kontrola odberného miesta č. 4100051544, pri ktorej bolo zistené, že na OM je odklopený číselník (zistené zo zápisu o vykonaní kontroly odberného miesta zo dňa 24.10.2017);

dňa 27.10.2017 bola vykonaná kontrola odberného miesta č. 4100051544, pri ktorej bola vykonaná výmena meradla z dôvodu poškodenia. Číselník meradla bol odklopený z ľavej strany, prevádzkové plomby neporušené, meradlo bolo umiestnené v železnej skrinke na pozemku odberateľa. Pri výmene bol prítomný manžel žalovanej (zistené zo zápisu zo dňa 27.10.2017). Žalobca vypočítal žalovanej za obdobie 5.3.2017 do 24.10.2017 neoprávnený odber zemného plynu za 3 spotrebiče - spotrebič na varenie MORA 212 celoplynový, prietokový ohrievač Vaillant 1ks a plynové vykurovanie Gamat Mora 2,5 kW v množstve 6980m³ a v cene 2.780,08 eur; náklady spojené so zisťovaním a odstraňovaním neoprávneného odberu činia 202,59 eur (zistené z listiny Výpočet škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu).

faktúrou č. 9000272067 zo dňa 20.11.2017, splatnou dňa 4.12.2017, vyúčtoval žalobca žalovanej škodu za odber zemného plynu za obdobie od 5.3.2017 do 24.10.2017 v sume 2.982,67 eur;

na odbernom mieste lňačovce 75 mala žalovaná za obdobie od 5.3.2017 do 24.10.2017 odobratých 0m³ zemného plynu (zistené z listiny vystavenej spoločnosťou Innogy Slovensko s.r.o. zo dňa 19.3.2019);

znalec A. D. E. vizuálnou prehliadkou plynomeru s výrobným číslom 6571157 – OB9 – 09 – 01 zistil, že kryt číselníka je možné odklopiť bez dodatočného poškodenia plomby a potvrdil, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené. Optickým skúmaním označení, ktoré boli vytvorené čelusťami plombovacích klieští, zistil obsahovú zhodu, tvarovú a rozmerovú podobnosť špecifických znakov sporných a kontrolných otláčkov. Nezistil poškodenie plomby, ani prítomnosť lepiacej hmoty na plombe, osadenej v kryte číselníka meradla. Optickým skúmaním povrchu krytu číselníka v okolí zaistovacích prvkov zistil mechanoskopické stopy, ktoré boli vytvorené predmetom – nástrojom (zistené zo znaleckého posudku č. 739/PL – 2017);

na odbernom mieste lňačovce 75 bol za obdobie od 19.3.2017 do 18.3.2018 vykázany preplatok zálohových platieb vo výške 106,44 eur a bol spotrebovaný plyn v množstve 664 m³ (zistené z faktúry č. 4250041352);

Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 82 a nasl. zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike (ďalej len Zákon o energetike), § 25 zák. č. 157/2018 Z.z. o metrológii, § 1 vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z.z., ktorou sa stanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, § 369 a nasl. zák. č. 513/1991 Zb. v platnom znení (ďalej len Obchodný zákonník – ObZ), § 12

Nariadenia vlády SR, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka, č. 21/2013 a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

Mal za preukázané, že žalovaná odoberala plyn na odbernom mieste A. XX v období od 5.3.2017 do 24.10.2017, na ktorom bolo kontrolou dňa 24.10.2017, resp. 27.10.2017 zistené, že je odklopený číselník (číselník meradla) z ľavej strany. Zo znaleckého posudku vyplynulo, že kryt číselníka bolo možné odklopiť bez dodatočného poškodenia plomby, na základe čoho znalec konštatoval, že došlo k porušeniu pôvodného zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii.

Súd prvej inštancie zdôraznil, že číselník plynomeru je chránený (zabezpečený), jednak plastovým priesvitným krytom a jednak plombou, pričom kryt bráni tomu, aby došlo k manipulácii s číselníkom meradla a účelom plomby je zabrániť, aby mohlo dôjsť k odklopeniu krytu číselníka a následnej manipulácii s číselníkom. Samotný kryt bez plomby, resp. plomba bez krytu sú zbytočné, samy o sebe nemôžu naplniť svoj účel (zabrániť akémukoľvek zásahu, resp. manipulácii s číselníkom meradla). Súd prvej inštancie zdôraznil, že kryt spolu s plombou tvoria „systém zabezpečenia číselníka meradla“. Skutočnosť, že bol kryt číselníka odklopený z ľavej strany (tak, že nedošlo k poškodeniu plomby), nemožno posúdiť inak, než že došlo k porušeniu pôvodného zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, pretože zabezpečenie meradla bolo prekonané.

Vychádzajúc z uvedeného tak dospel k záveru, že boli naplnené znaky neoprávneneho odberu plynu predpokladané v § 82 ods. 1 písm. d) Zákona o energetike, teda že bol žalovanej meraný plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii (uvedené bolo preukázané znaleckým dokazovaním). V dôsledku tejto skutočnosti vznikla žalobkyni v súlade s § 82 ods. 2 Zákona o energetike povinnosť nahradiť dodávateľovi plynu vzniknutú škodu, vrátane ušlého zisku, pričom nie je potrebné preukazovať, či odberateľ sám porušil zabezpečovacie zariadenie. Výška tejto škody sa stanovuje Vyhláškou Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012.

Súd prvej inštancie priznal žalobcovi aj nárok na úroky z omeškania vychádzajúc z § 369 ods. 1,2 ObZ.

Pre úplnosť je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie zamietol návrh žalovanej na vykonanie dokazovania (výsluchom zamestnancov, ktorí vykonali odpočet meradla k 18.3.2017, predloženie dokladu o odpočte z daného dňa a predložením dokladu o spotrebe plynu u žalovanej za roky 2011, 2016; za porovnateľné obdobie od 18.3. do 24.10. kalendárneho roka), pretože vykonanie týchto dôkazov považoval pre rozhodnutie vo veci samej právne irelevantné.

O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal v konaní úspešnému žalobcovi.

Proti rozsudku podala včas odvolanie žalovaná, a to z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP.

Napadnutý rozsudok považuje za neodôvodnený a nepreskúmateľný. Nepreskúmateľnosť rozsudku vyplýva podľa odvolateľa zo skutočnosti, že súd prvej inštancie mal za preukázané „...že žalovaná odoberala plyn na odbernom mieste A. XX v období od 5.3.2017 do 24.10.2017. Na tomto odbernom mieste bolo kontrolou dňa 24.10.2017 resp. 27.10.2017 zistené, že je odklopený číselník (číselník meradla z ľavej strany). Zo znaleckého posudku má súd za preukázané, že kryt číselníka predmetného meradla bolo možné odklopiť bez dodatočného poškodenia plomby a na základe toho znalec konštatoval, že došlo k porušeniu pôvodného zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii...“ Konštatovanie súdu prvej inštancie zakladá podľa odvolateľa nepreskúmateľnosť rozsudku, pretože v liste zo dňa 20.11.2017 predloženého žalobcom totiž žalobca uviedol, že došlo k porušeniu pôvodného zabezpečenia (plomby pri číselníku), a to je dôvod, z ktorého si uplatňuje náhradu škody. Porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii (plomby a ani žiadneho iného zabezpečenia) nevyplýva ani zo zápisu z výmeny meradla z 27.10.2017, ani zo znaleckého posudku. Znalec ani zamestnanci porušenie plomby vôbec nezistili a uvádzali navzájom rozdielne skutočnosti. V zápise zamestnancov

zo dňa 27.10.2017 je totiž uvedené, že sa odklápa číselník na ľavej strane. Znalec zase uviedol, že sa odklápa len kryt číselníka a nie číselník, čo sú dve rozdielne veci. Ak teda odklápanie krytu číselníka nekonštatovali zamestnanci žalobcu pri výmene meradla v zápise zo dňa 27.10.2017, tak k jeho poškodeniu muselo dôjsť jedine pri výmene a po jeho výmene, kedy ho mal plne k dispozícii žalobca. Opätovne zdôraznil, že záver súdu o porušení pôvodného zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii nebol preukázaný a k porušeniu zabezpečenia ani nedošlo. Uvedenými skutočnosťami sa súd prvej inštancie vôbec nezaoberal.

Zdôraznil aj skutočnosť, že legálna definícia pojmu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii neexistuje a že otázka, či došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii znalcovi z odboru mechanoskopie neprislúcha, ale prislúcha znalcovi z odboru metrologie, ktorý by sa vedel vyjadriť čo patrí pod pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, k funkciám krytu a značiek a podobne. Žalobca teda neunesol dôkazné bremeno v základnej otázke, a to či došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii (odvolateľ opätovne poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 15Co/275/2015).

V ďalšom uvádza, že vznik škody nemôže byť viazaný výlučne len na zistenie, že na meradle bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, ale žalobca musí preukázať škodu, ak vznikla. Aj keby bolo dňa 27.10.2017 zistené porušenie číselníka meradla, nebolo zistené a ani tvrdené, aby táto skutočnosť mala spôsobiť nesprávne údaje na meradle pri odbere plynu, resp. že by viedla ku vzniku škody na strane žalobcu. Na uplatnenie nároku na náhradu škody je potrebné preukázať vznik škody, nepostačuje len riadiť sa vyhláškou ustanovujúcou spôsob výpočtu škody podľa súdnej praxe. Žalobca len vychádzal z možnosti takéhoto výpočtu škody, ale skutočnú škodu spôsobenú tvrdeným neoprávneným odberom nepreukázal, preto uplatnený nárok nie je dôvodný (v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 21Cob/131/2011).

V ďalšom odvolateľ uvádza, že zo spôsobu výpočtu škody žalobcu nie je zrejmé, aké typy spotrebičov boli použité pri výpočte škody, keďže sú vo výpočte označené len značkou, bez bližšej špecifikácie, teda aj tento výpočet je nepreskúmateľný a pri vyhodnocovaní dôkazov súd neprihliadol ani na skutočnosť, že žalovaná platila za plyn aj pred sporným obdobím cca 400,- eur ročne. Žalovaná suma je však takmer 8-násobok ročnej sumy, čo dokladuje absurdnosť výpočtu žalobcu.

Na základe uvedeného navrhuje rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť.

Žalobca žiada rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť a opakuje argumenty uvádzané už pred súdom prvej inštancie.

Krajský súd v Košiciach, ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že nie je dôvodné.

V prvom rade sa odvolací súd zaoberal skutočnosťou, či dôvody uvádzané odvolateľom sú prípustnými dôvodmi pre podanie odvolania v zmysle § 365 ods. 1 CSP. Odvolateľ ako odvolací dôvod uvádza dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. f), t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a písm. h), t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ide o prípustné odvolacie dôvody, preto odvolací súd odvolanie meritórne prejednal.

Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci) je daný vtedy, ak súd vec nesprávne právne posúdil. Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, teda vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie). O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podriadenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu). Použitie správneho ustanovenia ale neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo - povedané inak - posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ustanovení zákona súd vychádzal.

Ďalší odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke, a ktoré nemali v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývali ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán alebo ktoré vyšli inak najavo z hľadiska závažnosti (dôležitosti) zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. CSP o vykonávaní dokazovania.

Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 30.5.2022 o 10.25 hod. v pojednávacej miestnosti č. 235 na II. poschodí, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia boli zverejnené na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v súlade s § 219 ods. 3 CSP.

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch je vecne správny, preto bol odvolacím súdom podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdený.

Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, ktoré je úplné a presvedčivé, preto konštatuje jeho správnosť (§ 387 ods. 1 CSP). Na doplnenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam navyše udáva:

Podľa § 82 ods. 1 písm. d) Zákona o energetike, neoprávneným odberom plynu je odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete.

Podľa § 82 ods. 2 Zákona o energetike, odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete.

Podľa § 82 ods. 3 Zákona o energetike, ak nemožno vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. l.

V žalobe žalobca skutkovo vymedzil uplatnený nárok ako nárok na náhradu škody titulom, že na odbernom mieste Iľňáčovce 75 dochádzalo k odberu zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, pričom v zmysle ust. § 82 ods. 1 písm. d/ zák. č.

251/2012 Z.z. o energetike, je takýto odber považovaný za neoprávnený. Konaním žalovanej teda vznikla žalobcovi škoda, ktorá bola vyčíslená v súlade s vyhláškou Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z.z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom a táto bola žalovanej fakturovaná.

Odvolačný súd konštatuje, že právne závery vyslovené súdom prvej inštancie sú v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, keď jeho právne závery sú totožné s právnymi závermi vyslovenými v rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR (napr. sp.zn. 1Cdo/107/2008 zo dňa 27.10.2009, 3Obdo/51/2017 zo dňa 22.3.2018, 4Cdo/30/2019 zo dňa 28.10.2019). Najvyšší súd sa opakovane vo svojich rozhodnutiach zaoberal neoprávneným odberom plynu v zmysle ust. § 82 ods. 1 písm. d/ Zákona o energetike, za ktorý je potrebné v zmysle cit. ust. považovať odber plynu meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete.

Pri tomto neoprávnenom odbere je daná objektívna zodpovednosť odberateľa plynu, teda odberateľ zodpovedá už len za to, že odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti manipuláciám, pričom porušenie tohto zabezpečenia mohol spôsobiť ktokoľvek, teda nie je viazané na odberateľa samotného, prípadne na iné osoby, ktoré či už na podnet odberateľa alebo s jeho vedomím toto zabezpečenie meradla porušili (viď. aj rozsudok Najvyššieho súdu SR 4Cdo/102/2010 zo dňa 29.10.2011).

Ak je teda v konaní preukázané, že odberateľ v rozhodnom období odoberal plyn meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii (t.j. dopustil sa neoprávneného odberu plynu), vznikla mu v súlade s § 82 ods. 2 Zákona o energetike povinnosť nahradiť dodávateľovi plynu vzniknutú škodu vrátane ušlého zisku. Je pri tom irelevantné, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, prípadne, či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu.

K skutočnosti, či je porušením zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii aj to, že kryt číselníka bolo možné odklopiť bez dodatočného poškodenia plomby, odvolací súd udáva:

Znalec A. D. E., ktorý podal v prejednávanej spore posudok je znalcom zapísaným v zozname znalcov ev.č.: 914169 vykonávajúci (okrem iného) znaleckú činnosť v odbore strojárstvo, odvetvie mechanické zabezpečovacie systémy, ako aj v odbore kriminalistika, odvetvie mechanoskopia. Predmet znaleckej činnosti „mechanoskopia“ možno podľa Ústavu kriminalistiky a kriminológie vymedziť takto: „Znalec sa zaoberá skúmaním stôp vznikajúcich vzájomným mechanickým pôsobením kovových a nekovových predmetov a ich vzájomných väzieb, identifikáciou nástrojov, úlomkov, zámkových systémov, vzájomných súvislostí a podmienok. Cieľom je určovanie skupinovej a druhovej príslušnosti použitých nástrojov, vykonávanie individuálnej identifikácie použitého nástroja, porovnaním so zanechanými stopami, skúmanie možností, spôsobu a okolností prekonania rozličných uzamykacích mechanizmov, zisťovanie spôsobu narušenia a prekonania zabezpečovacích a iných predmetov. Určovanie skupinovej a druhovej príslušnosti kovových a nekovových úlomkov predmetov, zisťovanie vzájomnej príslušnosti úlomkov (určenie celkov) rozličných poškodených predmetov, vykonávanie porovnania mechanoskopických stôp v zbierke.“

Úlohou znalca v prejednávanej veci bolo posúdiť, či došlo k poškodeniu zabezpečovacieho prvku meradla.

Bolo v konaní preukázané a vyplynulo aj zo znaleckého dokazovania, že tým, že bol kryt číselníka odklopený, bolo možné s číselníkom manipulovať, čo nepochybne znamená, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené, pretože kryt číselníka bolo možné odklopiť bez poškodenia plomby. Ak teda bolo možné do plynomeru takýmto spôsobom zasahovať, potom platnosť určeného plynomeru zaniká, a to v súlade s § 15 ods. 6 zák. č. 142/2000 Z.z. o metrológii, písm. d), Uvedené platí bez ohľadu na to, kto bol poškodzovateľom. Tým, že bolo preukázané poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, každý takýto odber je neoprávneným odberom a nie je potrebné skúmať, či samotné meradlo meralo správne. Údaj o spotrebe plynu uvedený na predmetnom plynomere, tak nemusí predstavovať množstvo skutočne spotrebovaného zemného plynu, preto sa v takýchto prípadoch spotreba zemného plynu určuje podľa vyhl. MHSR č. 449/2012 Z.z. za obdobie od

posledného odpočtu meradla ku dňu odhalenia poškodenia zabezpečenia meradla, t.j. v prejednávanej veci v období od 5.3.2017 do 24.10.2017.

V súvislosti s tvrdením žalovanej, že žalobcovi nevznikla žiadna škoda je potrebné uviesť, že žalovaná mala na vyúčtovanej faktúre za predmetné obdobie od svojho dodávateľa zemného plynu spotrebu plynu vo výške 0 m³, ktorá skutočnosť vyplýva z písomného stanoviska zmluvného dodávateľa plynu žalovaného spoločnosti innogy Slovensko s.r.o. zo dňa 19.3.2019.

Odvolačný súd sa nestotožňuje s odvolateľom tvrdenou nepreskúmateľnosťou rozsudku z dôvodov ním prezentovaných v odvolaní (viď. ods. 11). V písomnom podaní zo dňa 20.11.2017 totiž žalobca žalovanej oznamuje, že dochádzalo „k odberu plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii (napr. overovacej značky, zabezpečovacej značky a pod.)“. V zápise zo dňa 27.10.2017 je uvedené: „...číselník meradla je odklopený z ľavej strany, prevádzkové plomby neporušené...“ Znalec na otázku: Je overovacia/zabezpečovacia značka porušená? Odpovedá: „Nezistil som poškodenie plomby osadenej v kryte číselníka meradla“ a na otázku: Bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii? Odpovedá: „Na základe zistených skutočností môžem potvrdiť, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené – kryt číselníka, bolo možné odklopiť bez poškodenia plomby.“

Z uvedeného je zrejmé, že žiadny rozpor v tom, čo bolo porušené nie je (číselník sa dal odklopiť bez porušenia plomby, teda s číselníkom bolo možné manipulovať).

Vo vzťahu k nálezu III. ÚS 114/2020-81 odvolací súd udáva:

Citovaný nález Ústavného súdu SR bol vydaný na základe ústavnej sťažnosti sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len listiny), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp.zn. 26Co/164/2017 z 26.6.2018. Predmetom konania na odvolacom súde bol nárok žalobcu na náhradu škody z dôvodu, že na odbernom mieste dochádzalo k neoprávnenému odberu plynu tak, že plyn bol odoberaný meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Žalobca nárok odvodzoval z § 82 ods. 1 písm. d) a § 82 ods. 2 Zákona o energetike. Všeobecné súdy dospeli k záveru, že bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii na odbernom mieste, zodpovednosť za vznik škody posúdili ako zodpovednosť objektívnu a jej výšku priznali v súlade s § 82 ods. 3 Zákona o energetike, teda v súlade s vyhláškou Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z.z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, pretože žalobca nevedel vyčíslieť skutočne vzniknutú škodu. Ústavný súd v uvedenom náleze uviedol (okrem iného), že: aj náhradný spôsob určenia výšky škody sa má čo najviac priblížiť k náhrade len skutočne vzniknutej škody, preto aj v prípadoch určovania výšky škody podľa vyhlášky treba preukázať rozhodujúce okolnosti, z ktorých bude vyplývať predpokladaná škoda. Konajúce súdy majú „hľadať spravodlivú rovnováhu medzi legitímnym cieľom PDS na náhradu skutočnej škody a ochrane distribučnej siete a zásahom do majetkových práv neoprávneného odberateľa“,

aj vyčíslenie výšky škody podľa vyhlášky vyžaduje najskôr preukázanie toho, že škoda vôbec vznikla; ani princíp objektívnej zodpovednosti neznamená, že podmienkou vzniku zodpovednosti za škodu nie je existencia samotnej škody, ale iba to, že na rozdiel od zodpovednosti subjektívnej, podmienkou vzniku zodpovednosti nie je zavinenie škodcu, či už vo forme úmyslu alebo nedbanlivosti;

keďže v prejednávanom spore sa všeobecné súdy nezaoberali tým, či PDS preukázal, že mu nejaká škoda vôbec vznikla, nezisťovali výšku škody na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, keď len samotné porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii ešte neznamená aj nemožnosť vyčíslenia skutočne vzniknutej škody, pričom aj určovanie výšky škody podľa vyhlášky postupom podľa § 82 ods. 3 Zákona o energetike pre zachovanie proporcionality zásahu do práva odberateľa vyžaduje zohľadnenie skutočností, na základe ktorých sa zobjektívni fiktívne vypočítaná výška škody (najmä historickým odberom na odbernom mieste a informáciami o spotrebičoch na odbernom mieste), k čomu môžu všeobecné súdy zohľadniť svoje moderačné právo, a ďalej sa odberateľ môže brániť aj prípadným preukazovaním spoluzavinenia zo strany PDS a konajúce súdy svoje rozhodnutie v tomto smere ani neodôvodnili, označil napadnuté rozhodnutie ako nezákonné s dopadom na základné práva sťažovateľky uvedené vyššie.

Odvolačný súd v súvislosti s vydaným Nálezom zdôrazňuje skutočnosť, že v prejednávanej veci bol odberateľ posudzovaný ako spotrebiteľ podľa Občianskeho zákonníka a to v súvislosti so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES. V prejednávanej veci žalovaná nie je spotrebiteľkou, ale živnostníčkou, z ktorého dôvodu na ňu Nález Ústavného súdu SR nepadá.

Odvolačný súd rovnako nemohol použiť moderačné oprávnenie a náhradu škody uplatnenú žalobcom znížiť, pretože podľa § 386 ods. 2 ObZ, náhradu škody v obchodnoprávných vzťahoch súd nemôže znížiť.

Na základe uvedeného bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdené (§ 387 ods. 1 CSP).

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu bol priznaný v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi. O výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením v súlade s § 262 ods. 2 CSP.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa v ustanovení § 419 C.s.p.

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia odvolacieho súdu, na súde ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie môže podať strana sporu v ktorej neprospech bolo toto rozhodnutie vydané, dovolanie môže podať aj intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.). Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy podľa § 427 ods. 1 C.s.p.

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom, okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 C.s.p., ak má dovolateľ sám, alebo jeho zamestnanec alebo člen vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Inak dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 447 písm. c) C.s.p.

V dovolaní podľa § 428 C.s.p. sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).